

HAMLET (mezi lety 1599–1601)

Enter HAMLET

HAMLET

Now, mother, what's the matter?

QUEEN GERTRUDE

Hamlet, thou hast thy father much offended.

HAMLET

Mother, you have my father much offended.

QUEEN GERTRUDE

Come, come, you answer with an idle tongue.

HAMLET

Go, go, you question with a wicked tongue.

QUEEN GERTRUDE

Why, how now, Hamlet!

HAMLET

What's the matter now?

QUEEN GERTRUDE

Have you forgot me?

HAMLET

No, by the rood, not so:

You are the queen, your husband's brother's wife;

And--would it were not so!--you are my mother.

QUEEN GERTRUDE

Nay, then, I'll set those to you that can speak.

HAMLET

Come, come, and sit you down; you shall not budge;

You go not till I set you up a glass

Where you may see the inmost part of you.

QUEEN GERTRUDE

What wilt thou do? thou wilt not murder me?

Help, help, ho!

LORD POLONIUS

Behind

What, ho! help, help, help!

HAMLET

Drawing

How now! a rat? Dead, for a ducat, dead!

Makes a pass through the arras

HAMLET (přel. Z. Urbánek, 1959)

Vstoupí Hamlet

HAMLET

Jsem tady. Co se stalo, matko?

KRÁLOVNA

Hamlete, urazil jsi svého otce.

HAMLET

Urazila jste mého otce, matko.

KRÁLOVNA

Nemluv tak, to jsou jenom planá slova.

HAMLET

Nemluvte tak, to jsou jen hříšná slova.

KRÁLOVNA

Co tím chceš říct?

HAMLET

Co vy mi chcete říct?

KRÁLOVNA

Nevíš, kdo jsem?

HAMLET

Můj Bože! Víím, a jak!

Jste královna, choť manželova bratra,

a navíc bohužel i moje matka.

KRÁLOVNA

Tak dobře, poradí si s tebou jiní.

Odchází

HAMLET *uchopí ji za paži*

Jen sed'te, sed'te. Nehnete se dřív,

dokud vám nenastavím zrcadlo,

kde nahlédnete do duše své duše.

KRÁLOVNA

Co se to s tebou děje. Chceš mě zabít?

Pojd'te mi na pomoc!

POLONIUS *za závěsem*

Proboha, na pomoc!

HAMLET *tasí*

Co je to? Krysa?

Je po ní, vsadím dukát, po ní!

Bodne skrze závěs

HAMLET (přel. M. Hilský, 1999)

Vystoupí Hamlet.

HAMLET

Tak oč jde, matko?

GERTRUDA

Velmi jsi, Hamlete, urazil otce.

HAMLET

Velmi jste, matko, urazila otce.

GERTRUDA

Přestaň mi odmlouvat. Vždyť je to hloupé.

HAMLET

A vy mně domlouvát. Vždyť je to trapné.

GERTRUDA

Co je to s tebou?

HAMLET

A co s vámi, matko?

GERTRUDA

Zapomněl jsi, kdo jsem?

HAMLET

To ne, to ne!

Jste přece žena bratra svého muže.

Královna jste a – bohužel – má matka.

GERTRUDA

Tak dobře. Ať to s tebou zkusí jiní.

HAMLET

Tady si sedněte a sed'te, matko,

dokud vám nenastavím zrcadlo,

v němž nahlédnete do nitra své duše.

GERTRUDA

Co mi chceš provést? Já se zabít nedám!

Pomoc, hej, kde jste kdo!

POLONIUS *(Za závěsem)*

Co se to děje. Pomoc, pomoc!

HAMLET *(Tasí)*

Co, krysa? Chcípneš, vsadím se, že chcípneš!

Zabije Polonia.

LORD POLONIUS

Behind

O, I am slain!

Falls and dies

QUEEN GERTRUDE

O me, what hast thou done?

HAMLET

Nay, I know not:

Is it the king?

QUEEN GERTRUDE

O, what a rash and bloody deed is this!

HAMLET

A bloody deed! almost as bad, good mother,

As kill a king, and marry with his brother.

QUEEN GERTRUDE

As kill a king!

HAMLET

Ay, lady, 'twas my word.

Lifts up the array and discovers POLONIUS

Thou wretched, rash, intruding fool, farewell!

I took thee for thy better: take thy fortune;

Thou find'st to be too busy is some danger.

Leave wringing of your hands: peace! sit you down,

And let me wring your heart; for so I shall,

If it be made of penetrable stuff,

If damned custom have not brass'd it so

That it is proof and bulwark against sense.

QUEEN GERTRUDE

What have I done, that thou dar'st wag thy tongue

In noise so rude against me?

POLONIUS *padne*

Ach, zabil mě!

KRÁLOVNA

Můj Bože! Cos to spáchal!

HAMLET

Sám nevím. Je to král?

Zvedne zívěs a spatří mrtvého Polonia

KRÁLOVNA

Tak strašný čin!

HAMLET

Tak jako zabít krále, milá máti,

a honem se za jeho bratra vdáti.

KRÁLOVNA

Jak! Zabít krále?

HAMLET

To jsem řekl, ano.

K Poloniovi

Všetečný ubožáku, Bůh buď s tebou.

Myslel jsem, že jsi víc. Teď máš svůj díl

a víš, co hrozí, když se všude cpeš.

Odvrací se a spouští zívěs

Spínáte ruce jako umučená.

Dost! Zmučím doopravdy vaše srdce,

dá-li se k němu vůbec proniknout –

není-li strašným zvykem ztvrdlé tak,

že výtky rozumu už nevnímá.

KRÁLOVNA

Proč na mne křičíš? Co jsem provedla?

POLONIUS *(Za zívěsem)*

Zabil mě!

GERTRUDA

Cos to udělal, můj Bože!

HAMLET

Co já vím? Je tam král?

GERTRUDA

Jak krvavý a zbrklý čin jsi spáchal!

HAMLET

Skoro tak krvavý jak zabít krále

a vzít si jeho bratra, matinko.

GERTRUDA

Jak zabít krále?

HAMLET

Ano, madam, krále.

Zdvihne zívěs a odhalí Poloniovo tělo.

Ubohý čmuchale a blázne, sbohem.

Já tě měl za lepšího. Máš, cos chtěl.

Strkat nos do všeho je nebezpečné. –

Přestaňte lomit rukama, no tak!

Klid, chci vám zlomit srdce – pakliže

ovšem se zlomit ještě dá a zvyk

je neobrnit tak, že nepronikne

do něj už ani sebemenší cit.

GERTRUDA

Co jsem to udělala, že se o mě

tak sprostě otíráš?

HAMLET
Such an act
That blurs the grace and blush of modesty,
Calls virtue hypocrite, takes off the rose
From the fair forehead of an innocent love
And sets a blister there, makes marriage-vows
As false as dicers' oaths: O, such a deed
As from the body of contraction plucks
The very soul, and sweet religion makes
A rhapsody of words: heaven's face doth glow:
Yea, this solidity and compound mass,
With tristful visage, as against the doom,
Is thought-sick at the act.

QUEEN GERTRUDE
Ay me, what act,
That roars so loud, and thunders in the index?

HAMLET
Look here, upon this picture, and on this,
The counterfeit presentment of two brothers.
See, what a grace was seated on this brow;
Hyperion's curls; the front of Jove himself;
An eye like Mars, to threaten and command;
A station like the herald Mercury
New-lighted on a heaven-kissing hill;
A combination and a form indeed,
Where every god did seem to set his seal,
To give the world assurance of a man:
This was your husband. Look you now, what
follows:
Here is your husband; like a mildew'd ear,
Blasting his wholesome brother. Have you eyes?
Could you on this fair mountain leave to feed,
And batten on this moor? Ha! have you eyes?

HAMLET
Čin, který špiní všechnu lidskou čest,
nazývá cudnost pokryteckou lží,
strhuje lásku z výšin čistoty,
na její čelo vpaluje znak hanby
a svatební slib mění v chvástání
falešných hráčů – to je ten váš čin!
Zbavuje smyslu svatou úmluvu,
z obřadu dělá prázdnou hudbu slov.
Tvář nebe nad tím rudne hanbou
a svět je zhnusen – v trýzni přihlíží,
jako by byl už blízko soudný den.

KRÁLOVNA
Neřekl ještě, jaký je to čin,
a už to zní jak burácení hromu.

HAMLET *vede ji k portrétům na stěně*
Vidíte tyhle portréty dvou bratří?
Pohleďte blíž na tenhle obličej,
na jeho půvab, na ty kadeře,
na božské čelo, velitelský zrak,
na celou postavu, tak vzepjatou,
jako by stála na vrcholu hor.
Do tkáně jeho těla, do všech rysů
vepsali bohové svou záruku,
že svět v něm právem vidí příklad muže.
To byl váš manžel. Teď se dívejte,
kdo přišel po něm – nynější váš choť,
klas nakažený rzí, jež zasáhla
tak zlobně jeho bratra! Máte oči?
Jak jste se mohla vzdát těch horských pastvin
a hledat štěstí v bahně? Máte oči?

HAMLET
Takový čin, co půvabný stud ctnosti poskvrnil,
poctivost zprznil v pokryteckou lež,
nevinné lásce strhl růži z čela
a vpálil tam cejch hanby, manželskou
přísahu změnil ve falešný žvást,
všem svatým smlouvám vyrval duši z těla
a z náboženství udělal jen blábol.
Tvář nebe z toho samou hanbou zrudla
a obrovitá masa země žalem
chřadne, jak blížil by se soudný den,
když myslí na váš čin.

GERTRUDA
Co je to za čin,
když prolog k němu burácí jak hrom?

HAMLET
Na tenhle obrázek se podívejte
a tady na ten – portréty dvou bratrů.
Hleďte, ta ušlechtilá, božská tvář –
vlasy jako Hyperion, čelo Jova,
oko jak Mars, jen velet, pouštět hrůzu,
postavou Merkur, když se z nebe snáší
na vrchol hory líbající nebe –
zjev a tvar tak ve všem všudy božský,
jak každý bůh by vtiskl mu svou pečeť,
aby dal světu muže jak má být.
To byl váš první manžel. A ten druhý?
Rzivý klas je to, zhoubnou snětí spálil
zdravého bratra! Kam jste dala oči?
Na horské louce mohla jste se pást,
a zvolila jste močál? Máte oči?

You cannot call it love; for at your age
The hey-day in the blood is tame, it's humble,
And waits upon the judgment: and what judgment
Would step from this to this? Sense, sure, you have,
Else could you not have motion; but sure, that sense
Is apoplex'd; for madness would not err,
Nor sense to ecstasy was ne'er so thrall'd
But it reserved some quantity of choice,
To serve in such a difference. What devil was't
That thus hath cozen'd you at hoodman-blind?
Eyes without feeling, feeling without sight,
Ears without hands or eyes, smelling sans all,
Or but a sickly part of one true sense
Could not so mope.
O shame! where is thy blush? Rebellious hell,
If thou canst mutine in a matron's bones,
To flaming youth let virtue be as wax,
And melt in her own fire: proclaim no shame
When the compulsive ardour gives the charge,
Since frost itself as actively doth burn
And reason panders will.

QUEEN GERTRUDE

O Hamlet, speak no more:
Thou turn'st mine eyes into my very soul;
And there I see such black and grained spots
As will not leave their tinct.

HAMLET

Nay, but to live
In the rank sweat of an enseamed bed,
Stew'd in corruption, honeying and making love
Over the nasty sty,--

QUEEN GERTRUDE

O, speak to me no more;
These words, like daggers, enter in mine ears;
No more, sweet Hamlet!

Ne, neříkejte, že to bylo z lásky.
Ve vašem věku je krev skromná, spí
a čeká na rozum, co přikáže.
Byl to však rozum, ty dva vyměnit?
Jste schopna touhy – žije ve vás cit,
ale je ochromen. Vždyť šílenství
by takhle nezabloudilo! A cit
se přece nikdy nedal tolik zmást,
že by už tenhle rozdíl nepoznal.
Šla jste si s čertem hrát na slepou bábu
a on vás nachytil. I kdyby zrak
se musel rozhodovat bez hmatu,
hmat bez zraku, sluch bez rukou i očí,
i kdyby na to zůstal pouhý čich
nebo jen zbytek jediného smyslu,
nedaly by se takhle oklamat.
To nezrudnete studem ani teď?
Může-li peklo takhle bouřit v matce,
čest mládí musí shořet vlastním žárem.
Nekřičte: hanba! nad násilím touhy,
když tady rozum napomáhá zvlí
a zahořel sám mráz.

KRÁLOVNA

Dost, Hamlete.
Nutíš mě hledět na dno vlastní duše,
kde se to černá skvrnami. Těch už
se nezbavím.

HAMLET

Jak jste jen mohla žít
v páchnoucím loži neřesti a hříchu,
oplzle se s ním milovat jak v chlívě.

KRÁLOVNA

Hamlete, mlč! Tvá slova bodají
až do srdce.

Láska to není, vždyť ve vašem věku
chtíč se už nebouří a pokorně
se dá vést rozumem. A jaký rozum
by za toho bral toho? [Smysly máte,
hýbat se můžete, však musely
vám ochrnout. I šílenec by měl
víc rozumu! Kdy rozum šlel tak,
že nerozpoznal takhle velký rozdíl,
ač vybírat si mohl?] Jaký ďábel
vás napálil tou hrou na slepou bábu?
[Vždyť oči bez hmatu, hmat bez očí,
sluch bez hmatu či slepý, hluchý čich,
nejmenší zbytek jediného smyslu,
by vnímaly víc.]
Což stud se zapomněl už rdít? Když chtíč
běsní jak ďábel v kostech matrony,
ať cudnost je jak vosk a žhavé mládí
ať roztaví jej ve svém vlastním žáru.
K čemu je stud, když chtíč vše bere ztečí,
když rozpálí i mráz a rozum sám
mu dělá kuplíře!

GERTRUDA

Už nemluv, dost!
Až do duše mi oči obracíš
a já tam vidím skvrny černé tak,
že nevymizí nikdy.

HAMLET

Takhle žít
v páchnoucí, propocené posteli,
v pelechu hříchu pářit se a tokat,
v tom hnusném chlívě –

GERTRUDA

Hamlete, už dost!
Dýkami slov mě bodáš do uší.
Dost, Hamlete –

HAMLET
A murderer and a villain;
A slave that is not twentieth part the tithe
Of your precedent lord; a vice of kings;
A cutpurse of the empire and the rule,
That from a shelf the precious diadem stole,
And put it in his pocket!

QUEEN GERTRUDE
No more!

HAMLET
A king of shreds and patches,--
Enter Ghost
Save me, and hover o'er me with your wings,
You heavenly guards! What would your gracious
figure?

QUEEN GERTRUDE
Alas, he's mad!

HAMLET
Do you not come your tardy son to chide,
That, lapsed in time and passion, lets go by
The important acting of your dread command? O,
say!

Ghost
Do not forget: this visitation
Is but to whet thy almost blunted purpose.
But, look, amazement on thy mother sits:
O, step between her and her fighting soul:
Conceit in weakest bodies strongest works:
Speak to her, Hamlet.

HAMLET
How is it with you, lady?

HAMLET
Ten vrah a darebák!
Zkuste ho srovnat se svým prvním mužem –
vždyť není ani jeho dvoustý díl!
Ten lump a lživládce. Je to jen kapsář!
Ukradl království a z přihrádky
si strčil pod kabát i korunu.

KRÁLOVNA
Hamlete, dost!

HAMLET
Král ze záplat a hadrů.
Vstoupí Duch v domácím oblečení
Nebeské stráže, ochraňte mě křídly!
Co žádáš, vznešený?

KRÁLOVNA
Ach, zešílel!

HAMLET
Přišel jsi kárat zpozdilého syna,
že otročí jen světským starostem
a neproměnil strašný příkaz v čin?
Odpověz!

DUCH
Mysli na mne! Přišel jsem
posílit záměr, který v tobě umdlel.
Pohled' však na matku, je zděšena.
Zápasí se svou duší, pomoz jí.
Představy hrůzy nejhůř dolehnou
na slabé lidi. Mluv s ní, Hamlete.

HAMLET
Co je vám, paní?

HAMLET
A s padouchem a vrahem,
s lumpem, co není ani tisícinou
vašeho dřívějšího manžela,
král Neřest, zloděj království a vlády,
z police ukrad vzácný diadém
a šup s ním do kapsy –

GERTRUDA
Už dost!

HAMLET
Král šašek, celý ve strakatém –
Vystoupí Duch.
Spaste mě, vezměte mě pod svá křídla,
nebeské stráže! Co chceš, vzácný zjeve?

GERTRUDA
Zbláznil se, on se zbláznil.

HAMLET
Nekárej svého liknavého syna,
že mrhá čas i vášeň, zanedbává
naléhavý čin a tvůj strašný příkaz.

DUCH
Nezapomínej. Tohle navštívení
má nabrousit tvůj otupělý záměr.
Tvou matku, pohled', úžas jal a hrůza.
Zklidni tu její rozdrásanou duši!
Slabý tvor mívá silnou představivost.
Promluv na ni, Hamlete.

HAMLET
Co je vám, paní?

QUEEN GERTRUDE

Alas, how is't with you,
That you do bend your eye on vacancy
And with the incorporal air do hold discourse?
Forth at your eyes your spirits wildly peep;
And, as the sleeping soldiers in the alarm,
Your bedded hair, like life in excrements,
Starts up, and stands on end. O gentle son,
Upon the heat and flame of thy distemper
Sprinkle cool patience. Whereon do you look?

HAMLET

On him, on him! Look you, how pale he glares!
His form and cause conjoin'd, preaching to stones,
Would make them capable. Do not look upon me;
Lest with this piteous action you convert
My stern effects: then what I have to do
Will want true colour; tears perchance for blood.

QUEEN GERTRUDE

To whom do you speak this?

HAMLET

Do you see nothing there?

QUEEN GERTRUDE

Nothing at all; yet all that is I see.

HAMLET

Nor did you nothing hear?

QUEEN GERTRUDE

No, nothing but ourselves.

HAMLET

Why, look you there! look, how it steals away!
My father, in his habit as he lived!
Look, where he goes, even now, out at the portal!

Exit Ghost

QUEEN GERTRUDE

This the very coinage of your brain:
This bodiless creation ecstasy
Is very cunning in.

KRÁLOVNA

Co je tobě, synu?
Upíráš pohled někam do prázdna
a vedeš rozhovory se vzduchem.
Tvé oči hoří divným plamenem
a splihlé vlasy se ti zvedají
jak vojsko probuzené poplachem.
Můj synu, utiš trpělivostí
plamen a žár své rozvrácené mysli.
Kam se to díváš?

HAMLET

Na něj, na něj přece!
Pohleďte, jak je bledý. Vidět ho
a slyšet, čím se trápí, kamení
by změklo! – Odvrát' ode mne svůj zrak.
Tvůj žal by otupil mou rozhodnost,
neuměl bych už vykonat, co musím.
A místo krve tekly by jen slzy.

KRÁLOVNA

Komu to říkáš?

HAMLET

Nic tam nevidíte?

KRÁLOVNA

Ne, vůbec nic. A přece vidím všechno.

HAMLET

A nic jste neslyšela?

KRÁLOVNA

Jenom nás.

HAMLET

Vidíte, tamhle, mizí z dohledu.
Můj otec tak, jak býval zaživa.
Teď už je ve dveřích a odchází.

Duch zmizí

KRÁLOVNA

To jenom tvoje hlava zplodila.
Šílenství umí lstivě vytvářet
nehmotné přízraky.

GERTRUDA

A co je tobě,
že vytřeštěně zíráš do prázdna
a povídáš si s pouhopouhým vzduchem?
V očích máš děs a vlasy na hlavě
ti hrůzou vstaly jako vojáci,
když z postelí je vyburcuje poplach.
Zkrop žár a plamen rozrušených smyslů
chladivou lázní trpělivosti.
Nač se to díváš?

HAMLET

Na něho! Jak bledě září!
Ten úděl! Kázat kamenům by mohl
a naslouchaly by mu. – Nezírej tak!
Lítostným pohledem jen v lítost zvrátíš
můj strohý úmysl. Můj čin pak ztratí
účin i barvu – z krve budou slzy.

GERTRUDA

Komu to říkáš?

HAMLET

Vy nevidíte nic?

GERTRUDA

Nic, vůbec nic, a přece vidím všechno.

HAMLET

A nic jste neslyšela?

GERTRUDA

Nic, jen nás dva.

HAMLET

Vidíte, tamhle! Už se krade pryč.
Můj otec! V šatech jako zaživa!
Vidíte? Vychází ze dveří. Tamhle!

Odejde Duch.

GERTRUDA

Je to jen pouhý výplod tvého mozku.
Šílenství vytváří – a mistrovsky –
nehmotné přízraky.

HAMLET

Ecstasy!

My pulse, as yours, doth temperately keep time,
And makes as healthful music: it is not madness
That I have utter'd: bring me to the test,
And I the matter will re-word; which madness
Would gambol from. Mother, for love of grace,
Lay not that mattering unction to your soul,
That not your trespass, but my madness speaks:
It will but skin and film the ulcerous place,
Whilst rank corruption, mining all within,
Infects unseen. Confess yourself to heaven;
Repent what's past; avoid what is to come;
And do not spread the compost on the weeds,
To make them ranker. Forgive me this my virtue;
For in the fatness of these pursy times
Virtue itself of vice must pardon beg,
Yea, curb and woo for leave to do him good.

QUEEN GERTRUDE

O Hamlet, thou hast cleft my heart in twain.

HAMLET

O, throw away the worser part of it,
And live the purer with the other half.
Good night: but go not to mine uncle's bed;
Assume a virtue, if you have it not.
That monster, custom, who all sense doth eat,
Of habits devil, is angel yet in this,
That to the use of actions fair and good
He likewise gives a frock or livery,
That aptly is put on. Refrain to-night,
And that shall lend a kind of easiness
To the next abstinence: the next more easy;
For use almost can change the stamp of nature,
And either... the devil, or throw him out
With wondrous potency. Once more, good night:
And when you are desirous to be bless'd,
I'll blessing beg of you. For this same lord,

HAMLET

Že šílím? Ne.

Můj tep má stejný rytmus jako váš,
je stejně zdravý – nezbláznil jsem se.
Chcete to zkusit? Řeknu po vás všechno,
čím by se bláznův jazyk zamotal.
Pro milost boží, matko, nehýčkejte
svou duši útechou, že nemluvil
váš zločin, ale moje šílenství.
Taková mast by vřed jen zakryla
a nemoc, neviděna, vnikala
by hloub. Před Bohem přiznejte svou vinu,
litujte hříchů, vyhněte se dalším –
nehnojte plevel, bujel by tím víc.
Odpusťte moje kázání. Vždyť vím,
že ctnost se musí v naší zpustlé době
omlouvat hříchu – pokorně se ptát,
zda pro něj může něco vykonat.

KRÁLOVNA

Rozpoltil jsi mé srdce, Hamlete.

HAMLET

Odhod'te jeho špatnou polovinu
a žijte čistší život s druhou půlkou.
Už jděte spat, ne ale ke strýci.
Nejste-li ctnostná, předstírejte to.
Nestvůrný zvyk v nás umlčuje rozum,
je zkažený – a přece anděl v tom,
že poslouží i našim dobrým skutkům
patříčně nenápadným převlekem.
Zdržte se hříchu dnes a poznáte,
že nazítří i ve všech dalších dnech
už bude odříkání čím dál snazší.
Zvyk umí měnit přirozené sklony
a má i zázračnou moc zneškodnit
či rovnou zahnat ďábla. Dobrou noc –
ne, požehnáte mi, až zatoužíte,
aby i vám Bůh žehnal. – Tenhle pán – – –

HAMLET

Šílenství?

Můj puls je pravidelný jako váš
a hraje zdravou hudbu. Šílená
má slova nejsou. Přesvědčte se sama.
Řeknu vám znovu, co jsem řek – a přesně,
šílenec by to nesved. Probůh, matko!
Mastičkou ze lži hojíte si duši?
Ne moje šílenství, váš hřích tu mluví!
Tím nánosem jen zakrýváte vřed
a nákaza vás zákeřně a zevnitř
rozežírá dál. Přiznejte se nebi.
Litujte hříchů, novým vyhněte se.
Pod vrstvou hnoje nechtějte skrýt plevel –
tím víc se rozbují. Odpusťte, že kázu,
však v naší zbytnělé a tlusté době
ctnost sama musí omlouvat se hříchu,
doprošovat se, aby mohla sloužit.

GERTRUDA

Rozt'als mi srdce vedví, Hamlete.

HAMLET

Tak zahod'te tu horší polovinu,
s tou lepší žijte poctivější život.
Dobrou noc – ale nechod'te spát k strýci.
Když ctnost vám schází, předstírejte ji.
[Obludný zvyk, co požírá nám rozum,
je ďábel sám, však andělský je v tomhle:
pro dobré skutky také šije kutnu
anebo livrej, co nám pak padnou
jak ulité.] Jen dokažte se zdržet
dneska a příští odříkání bude
už mnohem snazší. [Další ještě víc,
neboť zvyk mění naši přirozenost:
buď ďábla zkrotí nebo rázně
zažene ho pryč.] Teď už dobrou noc.
Dřív vyprostete si Boží požehnání,
pak pro vaše si přijdu já. Ten pán –

Pointing to POLONIUS

I do repent: but heaven hath pleased it so,
To punish me with this and this with me,
That I must be their scourge and minister.
I will bestow him, and will answer well
The death I gave him. So, again, good night.
I must be cruel, only to be kind:
Thus bad begins and worse remains behind.
One word more, good lady.

QUEEN GERTRUDE

What shall I do?

HAMLET

Not this, by no means, that I bid you do:
Let the bloat king tempt you again to bed;
Pinch wanton on your cheek; call you his mouse;
And let him, for a pair of reechy kisses,
Or paddling in your neck with his damn'd fingers,
Make you to ravel all this matter out,
That I essentially am not in madness,
But mad in craft. 'Twere good you let him know;
For who, that's but a queen, fair, sober, wise,
Would from a paddock, from a bat, a gib,
Such dear concernings hide? who would do so?
No, in despite of sense and secrecy,
Unpeg the basket on the house's top.
Let the birds fly, and, like the famous ape,
To try conclusions, in the basket creep,
And break your own neck down.

QUEEN GERTRUDE

Be thou assured, if words be made of breath,
And breath of life, I have no life to breathe
What thou hast said to me.

Ukazuje na Polonia

Je mi ho líto. Ale nebe chtělo,
aby byl trestem pro mne, já zas pro něj,
a tak mi určilo být božím katem.
Někam ho odtáhnu. Za jeho smrt
se zodpovím. A teď už dobrou noc.
K té krutosti mě nutil jenom soucit. –
Špatně to začlo, hůř to bude končit.

Má se k odchodu, ale vrací se

Ještě jen slovo, paní.

KRÁLOVNA

Co mám dělat?

HAMLET

Prosím vás, nikdy to, co já vám radím!
Nechte se vypaseným králem svést –
chlípně vás štípne, řekne: moje myško,
a vy mu za páchnoucí polibky,
za šimrání těch jeho hnusných prstů
prozradíte všechno, co teď o mně víte:
že nejsem šílenec, jen ze lsti se
tak tvářím. Běžte, musíte to říct!
Což může cudná, moudrá královna
zamlčet žabí stvůře – praseti! –
tak důležitou zvěst? Kdo by moh mlčet?
Zahod'te rozum, nic už netajte.
Vyneste košík na střechu a tam
ty ptáky pusťte ven. Jak opice,
která tím proslula, i vy to zkuste:
vlezte si do koše, pak vyskočte –
a zlomíte si vaz.

KRÁLOVNA

Můj Hamlete,
věř, jsou-li slova dech a dech je život –
můj život ani dech už nestačí
na vyslovení toho, cos mi řekl.

je mi moc líto. Nebi zlíbilo se,
aby on trestal mě a já zas jeho –
jen vůli nebe konám, jeho metlou jsem.
Uklidím ho a jeho smrt si řádně
zodpovím. Ještě jednou, dobrou noc.
Jen dobro chci, a musím krutě vraždit.
Začátek špatný horší konec má vždy.
A ještě něco, paní.

GERTRUDA

Co mám dělat?

HAMLET

Jenom ne to, co jsem vám právě řekl:
Až zpitý král vás zláká do postele,
tvářinky poštipá a řekne „myško“,
páchnoucím polibkem vás oblaží
a polaská vás oplzlými prsty,
pěkně mu povězte, že nejsem blázen,
leč práskaně si na blázna jen hraju.
Měl by to vědět. Cožpak královna,
rozumná, krásná, cudná královna,
by mohla utajit tak cennou zprávu
před ropuchou a kocourem a krysou?
To radši hod'te rozum za hlavu,
nahore na střeše otevřte košík,
vypusťte ptáčky, vlezte do něho
a jak ta slavná opice pak zkuste
vylézt za nimi, a zlomte si vaz.

GERTRUDA

Jestli jsou slova dech a dech zas život,
věř mi, že života se radši vzdám,
než abych tohle vypustila z úst.

HAMLET
I must to England; you know that?

QUEEN GERTRUDE
Alack,
I had forgot: 'tis so concluded on.

HAMLET
There's letters seal'd: and my two schoolfellows,
Whom I will trust as I will adders fang'd,
They bear the mandate; they must sweep my way,
And marshal me to knavery. Let it work;
For 'tis the sport to have the engineer
Hoist with his own petard: and 't shall go hard
But I will delve one yard below their mines,
And blow them at the moon: O, 'tis most sweet,
When in one line two crafts directly meet.
This man shall set me packing:
I'll lug the guts into the neighbour room.
Mother, good night. Indeed this counsellor
Is now most still, most secret and most grave,
Who was in life a foolish prating knave.
Come, sir, to draw toward an end with you.
Good night, mother.

Exeunt severally; HAMLET dragging in POLONIUS

HAMLET
Musím jet do Anglie; víte o tom?

KRÁLOVNA
Rozhodli tak – já na to zapomněla!

HAMLET
Už dali pečetě na tajné listy
a ponesou je mí dva spolužáci;
těm věřím jako jedovatým hadům.
Aspoň mi dají lekci v podlosti.
Jenom tak dál! Vždyť je to skvělý žert,
když nálož bouchne pod tím, kdo ji chystal.
To by tak hrálo, abych neuměl
udělat hlubší podkop než ti dva.
Vylétnou na měsíc! Tak to má být:
lest musí vždycky na lest narazit. –
Tady ten pán mě ještě prožene.
Někam ty jeho zbytky odtáhnu.
Už jděte, matko, spat. – Pan ministr
je celý ztichlý, má tak vážnou tvář.
A byl to užvaněný podfukář.
Jdem, pane, dokončíme rozprávku...
Dobrou noc matko.

*Vleče tělo z pokoje
Královna vzlyká a vrhá se na lůžko*

HAMLET
Musím jet do Anglie. Víte to?

GERTRUDA
Já zapomněla. Dohodli se na tom.

HAMLET
[Dopisy jsou už zapečetěné.
Dva moji spolužáci – věřím jim
jak zmijím – doručí ten vzkaz, ne já.
Mají mi umést cestu – do léčky.
Jen do toho. Kdo jiným jámu kope,
sám do ní padá. Bude legrace.
Já jejich výkop pěkně podkopu
a vyhodím je k nebi. Však to známe,
že jedna lest se o tu druhou zláme.]
Ten chlap mě prožene i po smrti.
Musím ten žok už někam odtáhnout.
Dobrou noc, matko. Vida, tajný rada!
Jak ztich a zvažněl, o čem náhle hloubá?
Když žil, byl to jen užvaněný trouba.
Tak pojd'te pane. Všechno má svůj konec.
Dobrou noc, matko.

Odejde Hamlet a táhne za sebou Polonia.